۱- طالبان و حقوق زن

طالبان نیز همانند داعش در بعد اجتماعی جایگاه چندانی برای زن قائل نیست و حتی می‌توان مدعی شد در این مسأله داعش بهتر از طالبان عمل کرده است؛ چراکه در مسأله امر به معروف ونهی از منکر، تشکیل گردان‌های زنانه و تبلیغ در عرصه دیجیتال و فضای مجازی، داعش به طور رسمی از زن‌ها استفاده کرده است برخلاف طالبان که جایگاه حقیقی زن را محدود به محیط خانه می‌داند، از همین روی مدارس و دانشگاه‌ها برای زن‌ها محدود یا تعطیل شده است.

۲- تکیه بر عنف و خشونت

طالبان نیز همانند داعش در تحکیم شریعت و اجرای قوانین به خشونت تکیه دارد، این را می‌توان از درگیری‌های هر از گاه طالبان با خبرنگاران، زن‌های فعال عرصه حقوق مدنی یا حتی آتش‌های جسته و گریخته در مرزهای افغانستان مشاهده کرد. داعش نیز در مناطق تحت سیطره خود برای اجرای شریعت همواره بر خشونت و عنف اتکا داشت که مستغنی از بیان است.

در جمع بندی با توجه به آنچه گفته شد چند نکته روشن می‌شود:

اول: ماهیت متضاد و دوگانه بین داعش و طالبان است. این دوگانگی در حوزه رویکرد و عملیات نبوده و بر اساس تفاوت‌های ایدئولوژیک و منهجی شکل گرفته است از این رو، این احتمال که طالبان با حفظ ماهیت طالبانی و داعش با حفظ هویت خود به اتحاد برسند، امری محال است. هرگز معقول نیست داعش با گروهی که آنها را کافر و مرتد می‌داند هم‌پیمان شود؛ کمترین گواه بر تکفیر و تشنگی این دو گروه به خون یکدیگر جنگ‌های متعددی است که در افغانستان تا امروز با یکدیگر داشته‌اند.

این اختلاف بسیار وسیع‌تر از شکاف و اختلافی است که بین داعش و القاعده وجود دارد.

دوم: طالبان به هیچ‌وجه مانند داعش گروهی تکفیری نبوده و اساس فکر خود را بر تکفیر احزاب و مذاهب غیرهمسو قرار نداده است، اگرچه گاهی شاهد افراط یا تشدد طالبان در برخورد با گروه‌ها و احزاب و مذاهب دیگر هستیم. ناگفته نماند نه تنها طالبان بلکه عموم اهل سنت در پاره‌ای از موارد قائل به تکفیر مخالفان خود هستند، اما این مسأله کاملاً متمایز از مسأله تکفیر مبتنی بر افکار شوم محمد بن عبدالوهاب است.

سوم: با توجه به اینکه طالبان مخالفان خود را تکفیر نمی‌کند ظرفیت تعامل دیپلماتیک و هدایت آنها به سمت فضای گفتمان و رعایت دموکراسی امر دور از ذهنی نیست. لذا پس زدن طالبان آنگونه که عده‌ای بر آن تأکید دارند تنها باعث غیر قابل دسترسی شدن این ظرفیت و سوق دادن آن به سمت کشورهای همسایه مانند پاکستان و چین خواهد بود.